

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr. — pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacția

„BISERICA și ȘCOLA.“

Far banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA HECESANĂ în ARAD

Nr. 4503/1901.

Circular

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din
diecesa Aradului.

Deși atât în rezoluțiile ministeriale, prin cari s'a stabilit dotația singuraticilor preoți și respective parochii, cari au reflectat la întregire, cât și în actul consistorial, prin care s'au comunicat rezoluțiile singulare, s'a accentuat, că preoții și respective parochiile, cari au vre-o excepțiune contra stabilirii unei sau altei poziții dela venit și spese, pot reclama în termen de două luni, totuși au obvenit și continuu obvin casuri, că unii ori alții recurg fără privire la termenul fixat, prin ce se împiedecă stabilirea definitivă a venitului și constatarea trebuințelor de suplinire.

Din acest motiv, cu provocare la intima-tul Escelenței Sale dlui ministru de resort, dtdo 8 Iulie n. a. c. Nr. 48527 se avisează toți preoții și toate parochiile, cari au reflectat la întregirea dotației dela stat, *ca dacă au vre-o excepție contra stabilirii vre-unei poziții, ori dacă ne având casă parochială nu au reclamat relut de cortel pentru preot, reclamarea contra stabilirii efectuate și respective cererea pentru stabilirea și asemnarea relutului de cortel, să o subștearnă de-a dreptul aici, dar' astfel, ca cel mult până la 4/17 August a. c. să fie aici, spre înaintare la înaltul guvern, observând, că cererile intrate ulterior, înaltul guvern nu le va lua în considerare.*

Se înțelege de sine, că atât reclamele contra stabilirii dotației, cât și cererile pentru stabilirea și asemnarea relutului de cortel, trebuie să fie ajustate cu documentele recerute.

Asemenea cereri și reclame preoții în funcțiune le fac nu numai pentru viitorime, ci și în interesul lor propriu, ear' pentru parochiile va-

cante, atari cereri și reclame le face respective subscrise președintele comitetului parochial, rămânând preotul administrator și respective concernentul protopop responsabil pentru eventuala întrelăsare a reclamării respective cererei indicate.

Arad, la 11/23 Iulie 1901.

Iosif Goldis,
Episcopul Aradului.

Carierele.

II.

Dacă prima condițiune a întăririi, a tăriei, prima garanție, baza rezistenței, în concurența vieții, zisă lupta vieții, este forța materială, care se prusintă ca un ascendent al celui-ce produce față cu cel-ce consumă, — nu este mai puțin adevărat că un precumpănit rol are în viața socială, în viața unui neam, pătura numită intelectuală, a conducătorilor.

Căci la ce folos vei îngrămădi o armată număr-oasă, lipsită de comandanții destoinici, în fața dușmanului cât de mic, dar' bine condus?

„Mens sana in corpore sano,“ zice un proverb al strămoșilor nostri Romani; și împlinirea acestei imperechieri — a duhului sănătos, conducerii, minții, a păturei conducătoare — luând proverbul în înțeles mai larg — cu trupul viguros al forțelor productive din neamul nostru, a poporului muncitor — trebuie să fie preocupățiunea noastră; spre acest ideal trebuie să tindem.

Trupul național să ni-l întărim și suflet mare și puternic aceluia să-i dăm, acesta să fie gândul ori-cărui Român bun și bun creștin; și neamul nostru atunci va trece falnic din biruințe în biruințe.

În considerarea acestor zise, când ne găsim în fața chestiunii: Pe ce cariere intelectuale să pășească acea parte din tinerimea noastră, a cărei membri vor fi chemați în viitor se completeze și formeze

șirurile conducătorilor și luptătorilor pentru binele și mărirea neamului, procurându-și totodată mulțumirea și a vieții individuale, — dându-ne seamă că forța morală trebuie să fie însoțită forței materiale, pentru asigurarea înaintării, ca idee conducătoare în hotărîrea asupra alegerei carierei ni-se impune devisa: *elementele cele mai bune, să fie aduse mai aproape de popor!*

Pe cât de necesară, pe atât de firească apare această teză, în spriginul căreia avem trecutul de lupte și bravări, cum și constatările și neajunsurile de azi, — pentru a pute fi chibzuiți și pentru a lucra conștient în vederea viitorului.

Preotul și dascălul român, cu un cuvânt biserică noastră, prin „apostolii” sei, a ținut duhul și tăria credinței, iubirea de neam, de așezămături și de pământul strămoșesc, în poporul nostru. Cine sunt și astăzi, dacă nu tot preotul și învățătorul, depozitarii încrederii și conducătorii firești ai neamului nostru?

Dacă mult se datorează apostolilor din trecut ai neamului nostru, — preoților și învățătorilor de mâne, mare, frumoasă, dar' grea datorie li-se impune.

Impregiurările vieții sunt și devin din ce în ce mai grele. Corupțiunea, ademenirile, blasarea, sunt tot atâți vrăjmași, contra cărora trebuie să lupte Evangelia, lumina învățături și conștiinței naționale. Ca lupta la biruință să ducă, se cere arma minților celor mai luminate, a firilor celor mai bine echilibrate, a inimilor celor mai calde pentru popor. În învălmășeala de păcate moderne, în pornirile spre decrepitudine, lumina conducătoare spre mântuire numai minți luminate vor fi în stare să o țină sus; această lumină trebuie să strălucească în mijlocul poporului, pentru poporul ai cărui fii ridicați la conducerea lui, să-'și „pună sufletul pentru turmă...”

Și ce va fi mai sublim decât acest apostolat? Unde s'ar pute manifesta mai puternic inteligențele de elită? Unde există o mai sfântă menire decât ca trăind din altar, pentru acel altar să-'ți depui toată vloga vieții?

Ear' cât pentru așa zisele mijloace de existență, — astăzi nu mai încapе vorbă de plângere, față cu alte cariere intelectuale.

Ce rezultă din toate cele înșirate? O mai frumoasă, mai nobilă menire decât a preotului și dascălului român, pentru noi nu există azi în țeara aceasta. O mai tignită existență, cu greu s'ar mai găsi.

Impăcată astfel partea atât morală cât și materială, cât și în vederea menițiunii sublime dar' grele a acestui apostolat, se impune devisa: *elementele cele mai bune, să fie aduse mai aproape de popor!*

Tot ce e mai bun deci, în tinerimea noastră, să se devoteze carierelor de apostolat, în serviciul poporului nostru.

Predică,

pentru sêrbătoarea S. proroc Ilie.

„Eată un car de foc, și cai de foc; și s'au luat Ilie cu vifor mare, ca spre ceriu.”
(IV. Imp. II. 11.)

Iubiților Creștini!

Cu 700—800 ani mai înainte de nașterea lui Iisus Cristos s'a ivit, pe vremea împăratului Achav (917—895) a celui mai rău domnitor al Samariei, un bărbat însuflat de Dzeu, proroc însemnat și plin cu puterea d'a face minuni, „*frumșetea și temeiuil prorocilor*,” S. Ilie. De viță era din familia preoțească alui Aron, din Terbe, pământul Arabiei, însă cu locuința în Galaad, pentru că ținutul Terbe era dat preoților; numele tătâne-său era Sovac. A fost mare lipsă d'a se naște acest sfânt proroc, pentru că Ilie măritul a fost un al doilea Moisi al Israelitenilor. Pe timpul răului împărat Achav și a Izabelei muerea lui, se lățise închinarea la idoli în modul cel mai înspăimântător, care înstrăinare de Dzeu se înrădăcină tot mai tare lățindu-se ca o ciumă sub fii săi împărații Ochozia și Ioram. Cu cât răul se vedea cutropind mai în adins mințile oamenilor și ale împăraților, cu atât mai vîrtos puterea duchului lui Ilie se arăta cu toată hotărîrea mergînd el până și la fața celui mai rău împărat, Achav, care mai mult a lucrat în protiva Dzeului lui Israil „făcînd rău mai mult de cât toți împărații lui Israil, cari au fost mai înainte de el” cum s'a scris (III Imp. XVI. 33) și l'a mustrat pe el cât și pe Izabela împărăteasa pentru închinare-la idolul Baal și cinstirea celor 850 de preoți-proroci mincinoși.

Pentru vieța sa cea adevărat sfântă și pentru rivna desvoltată cu privire la surparea învățăturilor idolești în chip de adevărată plată pentru zelul său cel atât de înflăcărat întru apărarea învățăturilor Dzeului adevărat, ca astăzi este luat de Dzeu în car cu cai de foc și înălțat la cer. Unicul său învățacel Elisei a fost de față la această minune, care a strigat: „Părinte! Părinte! carul lui Israil și călărașul său și mai mult nu l'au văzut pe el.” (Ib. 12.)

Pentru pomenirea S. proroc Ilie ne-am adunat azi și ne adunăm fraților și fiilor în tot anul la 20 Iulie la locul acesta sfânt, ca prin rugăciunii și laude duhovnicești să înălțăm această sêrbătoare, pe care biserică noastră străbună de atâtea veacuri o a prăznuit și o păstrează dimpreună cu fii ei credincioșii pământului, ca niște adevărate moaște ale Sf. proroc.

Să profităm iubiților de această sêrbătoare scoțîndu-vă învățături folositoare pentru voi fraților; deci „apropiați-vă către mine tot poporul” (III. Imp. XVIII. 30.)

Ridicat-ai pe S. Tău Ilie cu car și cai de foc la cer Dzeule! Ridicămu-ne în această oară Cristoase

în carul iubirei Tale și pe noi „călărășii“ (ib. creștinii) cu cugetul nostru de pe pământ la cer ca mâncarea duhovnicească ce o pregătesc prin cuvântarea de azi să fie adevărată săturare sufletească.

„Pe mine tatăl ascultați-mă fiilor!“ (Sirach III. 1.)

* * *

Precum S. proroc Ioan a fost „îngerul legăturii“ (Malachia III. 1) între Testamentul vechiu și cel nou, pe care Dzeu tot prin gura pomenitului proroc îl numește „îngerul meu“ care se născuse să predice contra idolului mare, a diavolului, ce cuprinsese tot pământul, învățând pe oameni să se pocăiască de fărădelegile lor, până ce ajunse a mustra aspru și pe Irod împăratul pentru închinarea la idolul său Irodiada chipul diavolului. Tot așa fost-a și S. proroc Ilie, acel bărbat ales și iubit de Dzeu, care cu cuvântul și cu darul său, de-a face minuni învățat-a — și a întors de pe calea mulțime de oameni desfranării; abătut-a chiar și pe cel mai rău împărat de pe fața pământului, pe Achav și muierea lui Iezabel dela închinarea la idolul Baal, la Dumnezeu cel adevărat. Făcutu s'a Ilie măritul pentru Achav tot ce a fost Minerva lui Diomid — la Greci zeul vântului — precum a însemnat Homer: „Țiam tras negura de pe ochi — zise Minerva zeului Diomid — ca bine să cunoști, și pe Dzeu și pe viu.“ Tras-a cu adevărat prorocul negura de pe ochii împăratului cu ajutorul lui Dzeu, de cunoscă rătăcirea lui cu Dzeul Baal, începând a cunoaște pe unul adevăratul Dzeu; cu prilejul când cei 450 de proroci mincinoși alui Baal și cei 400 alți proroci, „cari mânâncă din masa Iezabelei“ (III. Imp. XVIII. 19.) adunați de Achav și Iezabela la voia prorocului în muntele Carminului, pentru a constata prin jertfa celor doi boi care este Dzeul adevărat. Neputând cei 850 proroci mincinoși să scoale pe idolul lor mort ca să le dea foc mistuind jertfa adusă, deși ziua întreagă alergară în jurul său, cum făceau și păgânii în jurul Zeilor lor; ear prorocul Ilie unul singur, cu două trei cuvinte se rugă: „Auzi-mă Doamne! Auzi-mă! ca să cunoască poporul acesta, că tu ești Domnul Dzeu.“ (Ib. XVIII. 37.) „Și au căzut foc dela Domnul din cer și au mistuit jertfa.“ (Ib. 38.) Văzând poporul adunat minunea aceasta „au căzut pe fața sa, și au zis: adevărat Domnul este Dzeul, Domnul acesta este Dzeu“ (Ib. 39), ear Achav, cel mai rău și trufaș împărat, se umili în fața lui Ilie, „s'au umilit Achav“ (Ib. XXI. 29). Atunci prinzând Ilie cu ajutorul poporului pe toți acei proroci mincinoși i-au dus la riul Chisson și i-au junghiat acolo“ (Ib. 40). Acum a cunoscut Achav pe Dzeu și pe omul său, Ilie Tesbiteanul.

Însă ce să vezi! împăratul „plângând“ (Ib. 45.) s'a dus și a spus Iezabelei toate câte a făcut Ilie, și cum ac ucis pe proroci cu sabia. Aci ved pe Irod închipuit în fața lui Achav și pe Irodiada în muerea sa, Iezabel.

Achav povestește, Iezabel hotărește moartea lui Ilie, este însă scăpat prin Dzeu în peștera muntelui Heriv în „muntele lui Dzeu“ (II. Moisi III. 1.) pe care munte primi Moisi diregătorul sa. Putea Dzeu să scape și pe Ioan de sub mâna lui Irod, dar n'a fost de lipsă pentru-că Ioan își plinise chemarea sa că Mântuitorul era deja în lume și luase vestirea cuvântului. Ilie însă, iubitorilor mei creștini, a avut o altă chemare, el are d'a se lupta cu adevăratul Antichrist — diavolul — mai nainte până ce va veni ziua Domnului cea mare și luminată.“ (Malachia IV. 5) adevărat judecata cea de pe urmă, când cu aselași foc și mărire dzească se va pogori în lume ca să încerce încă odată, stând lumea pe pragul perirei celei mari, să încerce „a întoarce inima tatălui spre fi și inima omului spre vecinul său, ca să nu viu și se bat pământul de tot,“ grăește Domnul prin gura prorocului Malachia (Ib. 6), ear Antichrist se va rescula a-i sta împotriva, care numai resvrătire și necaz dorește a face între tată și fiu între vecin și vecinul său, între Dzeu și lume; va fi resboi între dênșii pentru că diavolul în a cărui stăpânire a căzut lumea aceasta pe urma patimilor și fărădelegilor nesocotind oamenii legile cele sfinte ale lui Dzeu, diavolul ca un împărat puternic cu ostășime câtă frunză și earbă de oameni păcătoși înrolați de bună voie în armata sa vor învinge pe prorocul Ilie, și-l va omori, ca să se adeverească că tot ce este născut are odată să moară; dar mai închipuind moartea sa și călcarea legilor dzești de către creștinii nostri rătăciți.

Patimile și fărădelegile oamenilor sunt tot aceea ce era Iezabel pentru bărbatul ei Achav. Văzând împăratul rătăcirea sa cu idolul său și rușinea cu preoții aceluia — proroci mincinoși — ce se hrăneau din masa împărătească rușinați prin prorocul Ilie în muntele Carminului, s'a lăpădat pe loc de închinarea mai mult aceluia. Iezabela însă când îi spuse de cele făcute, îndată hotări perderea prorocului: „Tu aști Ilie și cu Iezabel, mâne întru acest ceas voi pune sufletul, ca sufletul inima dintru aceea.“ (III. Imp. XIX. 2.) Așa sunt pasiunile și fărădelegile când au început de a împărăți atunci de stăpânesc pe om cum stăpâna Iezabel pe Achav împăratul, bărbatul ei „că l'au purtat (stăpânit) pe el Iezabel muerea lui.“ (Ib. XXI. 25.) Așa și patimile poartă și conduc pe om la perire și precum acelea cari cuprinseseră popoarele din acele vremuri și ales capetele împărățiilor, pe cât de cu drag să desfătau întru ele cu atât de urit le-a fost și sfârșitul aceluia. Poporul jidovesc s'a robit de către diferiți împărați străini, ear pe înșiși conducătorii lor i au pedepsit urit. Pe Achav fiind-că omorise pe Navute și iau luat via sa, Dzeu prin gura lui Ilie așa i a zis: „In locul în care au lins porcii și câinii sângele lui Navute, acolo vor linge câinii sângele tău,“ (Ib. 19.) ear pentru Iezabel așa a grăit Domnul: „Câinii o vor mânca pe ea înaintea zidului lui Izrail.“ (Ib. 23.)

Sub Navute cu via sa, avem de înțeles pe Dzeu cu legile sale, că precum plantăm vița de vie afund ca să nu se poată ușor smulge și pentru ca să aducă roduri, așa și legile lui Dzeu trebuie bine întipărite în cugetul nostru și afund plantate în inima noastră ca patimile și fărâdelegile și dacă s'ar apropia să nu poată de fel strica ci fomând să moară; pentru-că stricând se nutrește diavolul a cărui față arătata în lume este patima și fărâdelegea.

Pentru patimile și fărâdelegile d'atunci a oprit Dzeu prin gura prorocului Ilie roaua și ploaia în 3 și 6 luni în chip de pedeapsă și totodată spre semn de îndreptare dela căile lor, pentru-că însași Iezabel a ucis pe mulți din prorocii Domnului, ear bunul Avdiu diregătorul casei lor a ascuns 100 proroci în două peșteri. Și se făcuse foamete mare în Samaria încât însuși împăratul cerca umblând pe la isoarele apelor, și la toate păraele, zicând către Avdiu: „Doară vom afla earbă, ca să ținem vii caii și muscoii și să nu lăsăm se piară de tot dobitoacele.“ (Ib. XVII. 5.) Câte patimi iubiților la acest împărat, îl pedepsește Dzeu pentru fărâdelegi chiar cu „foamete tare“ (Ib. 2.) căci ce e mai greu decât foametea? cum a scris și S. Părinte Vasile: „Dintre toate necazurile din lume foametea e cel mai greu; și cu toate acestea vedem că nu se grijește să adune bucate pentru locuitorii țării sale, nu grijește de sufletele lor, ci caută de hrana dobitoacelor și ales a cailor“; da fraților! voește a-și sătura patimile sale, fiind caii simbolul viu al acelora.

Așa suntem și noi, nu avem atâta grijă sufletului nostru cât săturarea patimilor noastre, pentru săturarea cărora alergăm zi și noapte, perzând cugetul creștinesc cum umbla și Achav fără Ardiu „și Achav a mers pe o cale singur“ (Ib. 6.)

* * *

Luăți aminte fraților din sərbătoarea S. proroc Ilie și nu perdeți cugetul vostru creștinesc lăsându-vă conduși numai de glasul afurisit al lumii, ci priviți în toată vremea sus la cer căci spre acest sfârșit ne-a făcut Dzeu cu capul în sus privind cu ochii și înțelegând cu mintea menirea noastră. Cerul are să fie omului, cum pildă prea bună ne dă sərbătoarea de azi luând Dzeu pe Ilie de viu acolo; și dacă uităm noi această patrie atât de frumoasă și dulce pentru sufletul nostru, au nu ne-a lăsat bunul Dzeu dela început încă semne mărite, semne redeșteptătoare ca *tunetul și fulgerul* acea lumină și foc cersesc ce pe clipită se aprinde și earăși se stinge și puse în mâna prorocului ca să deștepte pe Achavii cu Iezabelele pământului spre cugetul creștinesc. Și vai ce deșteptare cumplită simțește păcătosul în acea clipă ce străbate inima și mintea omului și ce recuget amarnic e în acea clipă asupra întregii sale vieți trecute și cu gând în viitor d'a numai face! Dar ce folos că pe un moment numai, că omul uită ușor, timpit fiind de patimi și fărâdelegi, „mergând

după toate uriciunile“ (Ib. XXI. 26); în acea clipă cu gândul e pentru cer ear după acea cu fapta contrară, pentru pământ. Așa e omul! Așa e creștinul nostru de azi și pentru că prea bine se nimerese cuvintele bătrânului Teognide cari ne presintă pe creștinul de azi, în numele lui Dzeu din acest loc sfânt vă strig fraților: „Nu mă iubi cu cuvintele, având mintea și cugetările în altă parte.“ Amin!

Jabar, 10/28 Iulie 1901.

Ioan Nicorecu,
preot gr.-or. rom.

Predică,

pentru Dumineca a IX-a după Rusalii.

„Doamne mântuește-mă!
(Mateiu XIV. 30.)

Iubiți Creștini!

Memorablele cuvinte ale Apostolului Petru: „Doamne mântuește-mă!“ pentru a doua-oră fu nevoie să le rostească Apostolul, aceste cuvinte de mare preț, și anume când întreaga ceată apostolică se află în primejdia cea mai grea, în corabie pe marea înviforată. În primul rind era ușor, că Mântuitorul ostentit de predicare se tirise într'un colț al corabiei și ațipi puțin. Când viforul turbat se năpustii asupra corabiei amenințându-o în toată clipita cu cufundare, desădăduiți pomeniră pe Iisus tot cu aceste insemnate cuvinte. Acum însă, când Mântuitorul îi mână pe mare, singuri cu corabia, ear' Cărmaciul cel mare zăbovindu-se cu slobozirea poporului din pustie, se sue în munte să se roage; Apostolii se luptă singuri în mijlocul mării pe corabia învleuită și isbită de valurile și vânturile protivnice.

Mântuitorul îi vede că era la loc înalt, îi lasă însă toată noaptea să se trudească, voind astfel a le ispiți credința lor; și abia în „a patra strajă de noapte“ (ib. 25) cam pe la 3 ore în zori de ziuă — le vine într'ajutor, însă și atunci ca o probă de foc; se apropie *peatra cea adevărată* ca să probeze auru — credința lor.

Când omul se crede în cea mai mare primejdie, atunci D-zeu e cu el, dar' numai atunci iubiților frați și fii, când omul e creștin adevărat — cu fapta și cu cuvântul — Apostol alui Cristos.

Iisus umbla pe mare ca pe uscat și se apropie de corabia înviforată, nu zice însă nimic. Petru cel mai îngrijit de soartea fraților sei, ca și cel mai isteț cărmaci, zărește împreună cu ceilalți, prin ceața lăsată asupra mării, pe Iisus; îi cuprinde însă o frică și strigă înspăimântați ca și de o năluca.

După o primejdie, alta și mai grea! Așa e fiilor! Aurul se lămurește în văpaia de foc, ear' creștinul nostru în viforul primejdiilor. Ca să-i liniștească le zice: „Cutezați! Eu sunt nu vă temeți!“ (ib. 27.)

Acum corabia primejduită e mântuită de jumătate. Cristos a cercat credința Apostolilor săi; să cercăm și noi pe a noastră creștinilor, luând îndemn dela Mântuitorul nostru care în chipul acesta minunat a lămurit pe ceea a Apostolilor sei, și încă în două rinduri.

O, Tu stăpâne! Privește din muntele cel sfânt al Tău, asupra acestei obști creștinești, care ca și o corabie suflată de vânturile protivnice se lovește de stâncile acestei vieți grele; „*apropie-te de noi, apropie-te*“ (Trop. ceas. al 3) ca și de Apostolii Tăi, căci eată un popor întreg isbit de marea necazurilor a acestei lumi, îți strigă lăcrămând: „Doamne mântuește-mă!“ (ib.)

Fraților! „Ascultați! Ascultați! cuvintele mele!“ (Iov. XXI. 2.)

* * *

„Cutezați! Eu sunt, nu vă temeți!“ Când primejdia era la culme, aruncată fiind corabia de valurile urlătoare ale mării, ear' Apostolii desnădăjduți, stând cu frica în oase, așteptând în fiecare clipită sfirșirea lor în valurile turbate, atunci Iisus, în care priveau dinșii o nălucă, rostii aceste cuvinte de *întărire, de mângăere și mântuire*. Petre! Eată ancora ta, ce-ți mai numeri clipele vieții?! Ce vă mistue pe voi frica din o noapte întreagă petrecută pe spatele unei mări, neîndurătoare?! Eată ceasul fericit! Eată ora de scăpare! Dar' vai...! furtuna nu se liniștește, valurile se sbat par'că și mai aspru; aceste cuvinte însă pline de focul sfânt, încălziră pe Petru în așa măsură, încât dacă ar ști că e Domnul și nu o nălucă, ar dori să meargă la dînsul: „Doamne de ești Tu“, poruncește-mi, să viu la Tine pe apă.“ (ib. 22.)

O, iubire fără de margini și credință aprinsă peste măsură! A ești din corabie, deși în gura mării, dar' totuși scutiți pe-o clipă, și a umbla pe apă, cine o face aceasta fiilor? Petru, al cărui suflet ajuns de focul credinței adevărate, care la singurul cuvânt „Vino!“ (il. 29.) rostit de Iisus ca dulceața nespūsă de limba omenească, cutează a ești din corabie pe marea atât de protivnică lor. Așa iubitorilor! Căci ce nu face credința? Ea pune în joc chiar și vieța omului și nu se lasă biruită de nici un lucru omenească. Inșă o credință adevărată, e un ce foarte rar, o credință care să țină până în sfirșit, după care urmează adevărata mântuire, mai că nu este, nu, pentru-că lumea de azi o slăbește cu desevirșire!

Vedem că însuși Petru, cel mai iubitor și înfocat Apostol, de vântul tare s'a temut, care temere la credință reducându-o, — arată o slăbire a credinței; — Pa făcut de se afunda, ajuns fiind într'o stare cu mult mai nefericită ca din acea noapte, încât acum de jumătate în sinul mării striga după ajutor: „Doamne mântuește-mă!“ Iisus îi tinse îndată mâna, îl mântui, însă nu rămase nedojenit: „Puțin credinciosule: Pentru-ce te-ai indoit?!“ (ib. 31.)

Intocmai ca pe Apostolul ne cearcă, iubitorilor mei fii, bunul Iisus credința noastră, despre adevărurile bisericii noastre străbune. Omul încă e o corabie ce trăește, se sbate de marea acestei vieți, înălțată de viforul ispitelor, care dacă e creștin, aleargă cu un gând la limanul cel lin, la Iisus, care singur ne poate scăpa, dacă suntem cu adevărată încredere, căci vă întreb creștinilor iubitori în fericitul Ioan gură de aur: „Ce folos de o corabie bătută de valuri și vânturi în mijlocul mării, deși ar fi destul de bine lucrată, dar' fără cârmaciu ce va ajunge aceea?“

Așa e și omul fără de D-zou, fără de credința adevărată și neclintită.“

Câte valuri și vânturi grele aruncă naia bisericii noastre, în aceste timpuri cu adevărat protivnice creștinătății peste tot, ear' în chip foarte atingător pentru noi, Creștinilor! Cutropit-a cu desevirșire valul sărăciei pe poporul nostru fraților, și încă nu înțelegem prăpastia, nu vedem marea spumegândă ce ne așteaptă să ne înecă; alții o cunosc și se folosesc de slaba noastră credință, și noi pentru lucruri netrebnice cari ca și o umbră pier, ne vindem legea și neamul nostru. Cristos ne-a tins și ne tinde mâna sa prin glasul părinților sufletești, însă noi nu luăm seamă și socoată de aceea; așa pe incetul, dar' sigur ne afundăm în marea necazurilor tot mai tare. Bate un vânt de ispită dela unul sau altul cu gând, firește, d'a ne cutropi, și îndată urmăm aceluia ca unui zefir dulce de primăvară, urmăm pentru-că suntem îndoelnici în credință, credem tuturora toate, numai alor noastre prea puțin crezământ le dăm. Inzadar vom striga: „Doamne mântuește-mă!“ Dacă aceste se rostesc numai după buze, ear' faptele noastre sunt tocmai așa de protivnice credinței noastre ca și valurile mării, corabiei Apostolilor. Corabie fără cârmaciu, credință fără de fapte, toate fraților, toate lucruri moarte?

Când ispitele vieții mai mult ne cearcă, când cutetăm că acuși-acuși primejdia o să ne stingă vieța, sau o să strice pacea familiei, sau atinge și prăpădește avutul nostru strins cu sudori, atunci mai presus credința noastră în D-zeu să nu șovăiască fraților iubitori nici pe o clipită, căci toate primejdiile ce ne ajung în vieță, sunt numai cercări din partea lui D-zeu, care cu cât iubește pe cineva mai mult, cu atât mai greu îl cearcă sau ceartă prin fel de neajunsuri, ba primejdii grele. Câte probe și cercări se fac prin munți și dealuri până-ce se ajunge la o rudă sau mină de aur, argint sau și alt metal; și de câte-ori nu săpăm după un izvor de apă, trudindu-ne, ba ici, ba colea că doară va fi cel adevărat și nu aflăm, dar' cercând și tot cercând cu încredere, aflăm și la urmă ne bucurăm de o apă bună.

Astfel cearcă D-zeu credința cetei Apostolilor în persoana lui Petru, nu odată, ci mai de multe-ori, aducându-i în primejdiile cele mai grele, pe marea turburată de vânturi! După-cum era iubirea așa și cererea. Și văzurăm cu cât cererea fu mai de multe-ori,

cu atât mai vârtos se întărea credința lor în Iisus Cristos. La întâia furtună de pe mare, după ce Mântuitorul numai cu cuvântul său liniștii marea infuriată, Apostolii și oamenii din corabie și dinprejur începură a se întreba între sine: „Cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă de el?!“ (Mateiu VIII. 27.) Nu-l cunoșteau, nu ajunseseră încă la acea credință, că în fața unei astfel de minuni, altul nu poate fi decât numai Iisus; a doua oră când se repește acea primejdie, cum auziram din sf. evanghelie de azi, deși într'o măsură cu mult mai grea, punând la probă vedită credința Apostolilor în persoana lui Petru, rămân pe deplin convinși, credința lor crește în măsura furtunei de pe mare și izbucnește în valuri din gurile lor: „Cu adevărat Fiul lui D-zeu ești!“ (ib. 33.)

Deși acestea iubitorilor mei frați și fii sunt lăsate drept pilde nouă, ca să ne știm orienta în marea acestei lumi înviforate, să ne putem îndrepta vieța și lămurii credința noastră față de D-zeu și de tot ce este sfânt și D-zeesc, noi în loc d'a privi certările D-zești de adevărate întăriri ale credinței și vieții noastre, le ținem ca adevărate goniri. Cu cât ne cearcă D-zeu cu un an rău, cu atât mai vârtos căutăm a merge pe urmele nemulțămirei, neincrederii și a desfrânării; a le trimite boale între oameni strigăm fiindcă ne cearcă de aproape, strigăm văzându-ne în primejdie vieța: „Doamne mântuește-mă!“ Îndată ce ne tinde mâna sa pentru a ne trage din gura morții, ne-am schimbat fața credinței noastre. Vai! ce nemulțămitor e omul! O, tu corabie învăluită de valuri și fără cârmaci! Numai în nevoi și primejdii recunoaștem neputința noastră și simțim lipsa lui D-zeu; de aceea iubitorilor să nu ne mirăm că primejdiile și greul vieții ne apasă atât de mult, pentru-că omul în marea acestei lumi umblă aruncându-se din patimă în patimă, din necredință în necredință. Cum vei ancora, o, tu cârmaci fără de minte, dacă anghira: i lăsat-o să se rupă de valurile mării? Cum vei pute tu, o frate creștine să plutești pe marea acestei lumi, dacă anghira credinței tale o ai părăsit?!

Câte valuri și ispite lumesti s'au lovit de bunul și dreptul Iov și nu l'au putut clintii din loc, pentru-că anghira credinței sale în D-zeu era tare și nemiscată! Nu-l putură abate nici chiar valurile și vânturile viforoase pornite de mâna diavolului; nu-l abătură cuvintele nici ale soției și a prietenilor sei, a se schimba în credința adevăratului D-zeu pe o clipă de ochi măcar.

Faraon a cunoscut în plagele Egiptului adevăratul graiu al lui D-zeu, — căci minunile cum a scris Cuviosul Augustin, sunt: *graiul sau cuvântul* lui D-zeu și i-a părut rău că a slobozit pe poporul Izraeltean din robie; alergă el cu călăreții sei după dinșii ca din nou să-i robească, își aflară însă sfârșitul în undele valurilor Mării-Roșii.

Iisus deși ne cearcă, ne ceartă, însă cu îndurare Cu o mână sloboade primejdia și cu cealaltă ne tinde

Darul său cel mântuitor, noi însă 'l întimpinăm cu necredința și răceala cea mai vedită. Să lămuresc:

Se istorisește despre Petru-Vodă-Rareș domnul Moldovei, că impresurându-l multe nevoi și primejdii grele, pentru vrajba ce avea cu toți, ca asupra unei corabii când se slobod viforele și valurile spumegând, așa s'au năpustit asupra lui Turcii și Tătarii și l'au robit. Văzând boerimea și țeara atâta nevoe, l'au urit foarte părăsindu-l până la unul. Strimtorat de gonaci trece singur cu calul său peste munte la mănăstirea Bistrița să se odihnească puțin; dujmanii însă îl impresoră și el o ia pe munte în sus, — ajunge că nici drum nu mai are, lasă calul și pedestru, nemâncat, trudit în șase zile de-a rindul, ajunge la niște pescari, aceia îi dau de mâncare, ear' el în chip de cinste le dădu galbeni.

O icoană mai plină de primejdii și nefericiri nici că se poate zugrăvi; de câte-ori va fi oftat acesta, fugărindu-l gonacii turbați și suspinând va fi strigat: „Doamne mântuește-mă!“ El a dat pescarilor cari îi venise într'ajutor ducându-l la niște prieteni ai sei — galbeni. Ce dai tu creștine pescarului celui mai mare care ne cuprinde în mreja creștinătății și ne adăpostește de atâtea veacuri în corabia bisericii noastre dreptmăritoare? Cu ce răsplătim noi fiilor această bunătate? Cu aur, cu *aurul credinței* noastre adevărate; însă durere fraților că puțini sunt de aceia! Treceam primejdiile cu ajutorul lui D-zeu și nime nici măcar atâta credință nu arată ca să aducă măcar o jertfă de mulțumită.

Văzându-se însă domnul Moldovei scăpat de primejdia ce-l impresoră, și ajungând a se întâlni earăși cu doamaa sa Elena, cu fii sei Iiaș, Ștefan și flica Sa Rucsanda, într'un cuget toți fiind, în semn de recunoștință intrară în biserică și au mulțumit lui D-zeu că i-a mântuit de nevoile ce-i încungiurase.

Purtați iubitorilor această icoană zugrăvită, purtați-o în sinul vostru ca nu numai la vreme de primejdie și nevoi, ci în toată vieța voastră să-o aveți ca un sfătuitor prea înțelept.

* * *

O! Tu Stăpâne! Privește din cerul cel sfânt al Tău asupra acestei obști creștinești, care ca și o corabie suflată de vânturile protivnice se lovește de stâncile acestei lumi înviforate: „Tu cel-ce turburi valurile patimilor celor potrivnice și potolești marea cea sărată a acestei vieți și îmblânzești valurile demerdărilor cele grele de purtat“ (Molit. sf. apei.) „*Apropie-te de noi, apropie-te*“ (Trop, ceas. al 3.) ca și de Apostolii Tăi, căci eată o obște creștină întreagă isbită de marea necazurilor a acestei lumi și vieți grele, unul fiecare din noi îți strigăm lăcrimând: „Doamne mântuește-mă!“ Amin!

Jabar, 8/21 Iulie 1901.

Ioan Ncorescu,
preot gr.-or. rom.

Curs de Psihologie pentru profesorii preparandiali.

În 17 Iulie st. n. s'a terminat cursul ferial, pe care l-a aranjat guvernul în vara acestui an în Pedagogiul din Budapesta, pentru profesorii preparandiali. La curs au participat vre-o 50 de profesori dela diferitele preparandii de stat și confesionale din patrie. Preparandia gr. ort. română din Arad a fost reprezentată la acest curs prin profesorul Dr. P. Pipoș.

Științele, din cari s'au ținut prelegeri (înainte de amiază dela 9—1 și după-amezi dela 3—5), sunt: a) Psihologia modernă, predată de prof. univ. Dr. E. Pauer; b) Psihofisica cu demonstrațiuni experimentale de Dr. P. Randschburg; c) Biologia cu exerciții practice de Dr. E. Vangel. Profesorii propunători în expunerile lor s'au ocupat cu deosebire de cestiunile cele mai importante și au arătat rezultatele cele mai nouă ale științelor susamintite, indicând în același timp și modalitățile de aplicare ale acestor rezultate în Pedagogie. Dintre subiectele predate ținem să amintim următoarele: 1) *metodul psihogenetic-inductiv*, ca cel mai corect metod întru cercetarea fenomenelor sufletești și întru stabilirea legilor acestor fenomene; combaterea metodului speculativ și arătarea neajunsurilor metodului fiziologic aplicat exclusiv; 2) *fenomenele sufletești în raport cu funcțiunile sistemului nervos*; legile funcțiunilor centrale, și anume: legea conexiunii elementelor nervoase, l. indiferenței funcționale, l. funcțiunii substituante, l. funcțiunii localizate și l. exercițiului (stabilite de celebrul *W. Wundt*); 3) *psihologia modernă a sensurilor*, legea lui *Weber* (după care intensitatea unei senzațiuni crește proporțional cu logaritmul intensității excitațiunii); restrângerea și combaterea acestei legi, până aci adoptate ca absolut validă în Psihologie; 4) *condițiunile de cari atârnă conștiința* (și conștiința de sine) și anume: a) unitatea sistemului nervos și conexiunile (comisurile) înfinit de numeroase și multilaterale ale acestui sistem, b) asociațiunile și reproducerea; 5) combaterea *legilor de asociațiune* ale Psihologiei vechi (precum: legea similitudinei, opozițiunii, coexistenței și succesiunii); demonstrarea, că aceste legi sunt numai niște cazuri speciale ale legilor de asociație stabilite de Psihologia modernă (și anume: la „asociațiunile simultane”: sinteza asociativă, asimulațiunea și complicațiunea; iar la „asociațiunile succesive”: legea exercițiului și l. afinității asociative); 6) problema *apercepțiunii* (atențiunii) după Psihologia lui *Wundt*; aprecierea critică a apercipiunii în Psihologia lui *Herbart*; 7) *măsurarea psihofisică a timpurilor de reacțiune* (durata apercipiunii); cronoscopul lui *Hipp*; rezultatele fiziologilor celebri: *Donders*, *Hankel*, *Wundt*, *Exner*, șcl.; experimentele lui *Aschaffenburg*; 8) *representațiunile subiective* (relative la eul nostru) și cele *obiective* (referitoare la lumea externă); demonstrarea tesei că: experiența internă și cea externă sunt *inseparabile*; 9) *imaginile memoriei*; memoria este „un proces” și nu o „facultate” (după-cum afirma Psihologia veche); memoria în raport cu atențiunea; *măsurarea psihofisică a amplitudinii memoriei*; metodele mai nouă ale lui *Ebbinghaus*, *Oehrn*, *Binet*, *Henry* și *Philippus* referitoare la cercetarea memoriei; aparatul lui *Dr. Ranschburg* și seriile sale de rezultate relative la memoria de colori, numeri, figuri, șcl.; 10) *tonul de sentiment*, ca izvorul tuturor fenomenelor psihice *afective* (sentimente) și *volitionale* (tendențe); 11) *intelectualismul* (*Herbart*) și *voluntarismul* (*Wundt*), ca sisteme psihologice; 12) demonstrarea tesei că *sentimentele nu pot să se producă independente de representațiuni*, ci numai ca adnexe ale acestora; 13) despre *conștiința morală*; *conștiința morală individuală* este numai *măsura moralității subiective*, nu însă a celei obiective; 14) problema *caracterului individual* (naturelul, temperamentul) și atir-narea lui dela *dispozițiunile preformate* în structura sistemului nervos; constanța dispozițiunilor individuale înăscute în om, ca elementul esențial al caracterului; restricțiunile ce se opun educațiunii, prin permanența dispozițiilor individuale; 15) *problema voinței* din punct de vedere etic; *indeterminismul absolut*; *sincretismul*, *determinismul fizic* și *determinismul etic*; 16) de încheiere; înșirarea și pe scurt, aprecierea critică a celor mai nouă opere de Psihologie modernă, în literatura germană, franceză și engleză.

Papalitatea *)

și influența ei socială-culturală.

Este bula „contra vrăjitelui” ex cathedra, adică „infalibilă”? Se va răspunde mai la vale, că puțin importă un da sau un nu. Această bulă în curs de veacuri s'a bucurat de o indiscutabilă considerație la creștinătate și nici până astăzi n'a fost revocată; spriginindu-se pe ea și „ciocanul de vrăjitorie” in-chisorii papali și-au permis să-și facă în toate țările jertfa de sânge; ea a devenit sentință de moarte și epitaf pentru mii și mii de creștini: bărbați, femei, copii și moșnegi. — Ajunge aceasta, pentru a dovedi necreștinismul ei, fie acest necreștinism provăzut sau lipsit de stampila: „ex cathedra.”

Eu personal, cred că bulei lui Inocențiu VIII. precum și bulei „pentru draci” alui Grigorie IX nu-i revine caracterul formal al unui decret ex cathedra. Ceea-ce însă le revine amândurora, este o mare autoritate religioasă. Au fost lansate de papa, ca papă

*) Vezi Nr. 21 și anteriori.

și ca „locțiitor al lui Cristos“ căruia i-se cuvine necondiționată supunere religioasă. Tot catolicul este îndatorat față cu dispozițiunile papale din aceste ordinațiuni să păstreze așa zisul, după o expresie teologică, *silentium obsequiosum*. Catolicul să îndrume la datorința ascultării de papa pe acela care ar îndrăzni să discute în public sau privat preceptele cuprinse în bule și să nu permită a se exprima nici bănuială asupra lor. Nici un catolic să îndrăznească a combate sau a se îndoii, asupra dracului-celui decretat de Grigorie IX sau de daemones incubi și succubi vestiți de Inocențiu VIII.

Aici, ca în întreagă atitudinea papilor, în ce pripește închisiția, vrăjitoria și superstițiile, nu trebuie să perdem din vedere, că papa în calitate de cap al bisericii, ca cel mai înalt învățător al adevărului, în scurt, ca „locțiitor al lui Cristos,“ în curs de veacuri a provocat parte prin vorbe și fapte omoruri în masă și groaznice superstiții, parte prin tolerare, cu știre. Așa au ajuns papii, ex cathedra, adică din tronul lor, originea și punctul central pentru un anti-creștinism pornografic și sângeros, pentru o „cultură,“ care, cele mai înfloritoare țări ale Europei, în privința socială, etică și religioasă, le-a pustiit.

Nici una dintre comunitățile religioase nu poate să se apropie de așa murdării și să ne arate o literatură atât de înjosită, ca și creștinismul în nenumăratele scrieri despre vrăjitori. Ireliгиозitatea formează în acestea un așa noroiu, în care credința și morala creștină se îneacă aproape fără scăpare.

Și acest noroi își datorează existența pestilentă în contribuirea activă a papilor. Nu voi să revin la bulele lui Grigorie IX. Inocențiu VIII, Ioan XII. Dar ori și cine vrea să se lămurească asupra rostului „divinității“ papalității, nu poate să nu pătrundă în deajuns cuprinsul și înțelesul acestor acte papale. Ele sunt basa pentru toate celelalte.

D I V E R S E.

* Simplificarea administrațiunii dărilor.

Oficiosul „K. É.“ raportează, că ministrul unguresc de finanțe, Lukács László, incurind va introduce o reformă nouă în ce privește administrația dărilor. Pentru a introduce adecă o uniformitate în purtarea agendelor de administrația dărilor în comune și orașe, precum și în administrația strâns legată cu direcția financiară, ministrul de finanțe — în locul sumedeniei de ordonanțe, — a adunat la un loc toate acele regulamente și îndrumări, cari servesc pentru uniformitatea și facilitarea administrației în chestiile împreunate cu administrația financiară. Deodată cu aceasta, ministrul a provocat toate municipiile din țeară, ca în agendele aparținătoare administrației financiare, în viitor să privească de normative numai regulamentele și îndrumările colectate de dînsul.

Lupta contra tuberculosei. La Londra se ține acum congresul învățătorilor și marilor medici din lume,

pentru a discuta asupra tuberculosei (ofticeii) și remediării acestei boale, care seceră mai multe vieți omenești.

Cel dintâiu care a vorbit în această mare adunare de învățați este doctorul Koch, descoperitorul bacilului tuberculosei, expunând rezultatele studiilor sale întinse.

Este nelindios — susține Koch — că prin scuiptat se propagă această grozavă boală bacilară; moștenirea dă un foarte neînsemnat contingent de bolnavi. — Tuberculosei se cer următoarele: Oamenii, sêraci mai ales, să nu trăiască prea îngrămădiți, în prea mare contact, care ușurează propagarea bacilului tuberculosei. — Bolnavii să fie de cu vreme internați în spitale de ofticoși, de cari să se înființeze cât de multe. — Poporul să fie luminat asupra faptului, că luată dela început, tuberculosa cu siguranță se vindecă. — Cu bunăvoință, cu îngrijire, cu observarea și respectarea prescripțiunilor igienice și de preservare, — conchide celebrul medic-savant — tuberculosa poate fi eschisă din lume.

* „Societatea călciunilor români din Arad“ Cu ocaziunea petrecerii de vară arangate Sâmbetă, la 30 Iunie (13 Iulie), au încurs următoarele suprasolviri, pentru cari se aduce mulțumită pe această cale: Magnificența Sa dl vicar episcopesc Vasile Mangra 6 cor.; dnii: Dr. Nicolae Oncu 5 cor.; George Purcariu 1 cor.; Ioan Beleş 4 cor.; Roman Ciorogariu 3 cor.; Dr. Stefan Răzvan 2 cor.; Dr. Sever Ispravnic 2 cor.; P. Truța 4 cor.; Iuliu Herbai 2 cor.; (Doi indescifrabili) 2 cor.; Sava Raicu 2 cor.; Dr. Stefan C. Popp 2 cor.; Vasile Pap 2 cor.; Iancu Stefanuț 2 cor.; Stefan Bosnic 2 cor.; Ignatz Lang 2 cor.; Bauer 2 cor.; doamna vęd. Iorgovici 2 cor.; T. Vătan 2 cor.; Lucreția Vucu 2 cor.; Bodea 2 cor.; Nicolae Marcu 1 cor.; Popovici 1 cor.; Zuskai Toth Lajos 1 cor.; Mhájlovits György 1 cor.; Arseniu Ciungan 1 cor.; Popovici 1 cor.; Ivanu Popi 1 cor.; L. Sonenfeld 1 cor.; Fekete Márton 30 bani; V. Obercnez 40 bani; Popovics 1 cor.; Aduss 1 cor. 20 bani; Varadin 1 cor. 20 bani.

Din venitul curat de 74 cor. 60 fil. s'a dat pentru Casa-Națională suma de 36 cor. 67 fil., ear ceealaltă jumătate pertru fondul „Societății călciunilor români din Arad.“

Convocare.

În înțelesul §§-23 și 24 din statutele reuniunii învățătorilor dela școalele populare gr.-or. rom. conf. din protopopiatele: Comlăușul-mare, Lipova, Belinț și Timișoara, în urma însărcinării comitetului reuniunii districtuale, convoc adunarea constituantă a inv. din despărțământul Comlăușul-mare pe Duminecă din 29 Iulie c. v. 1901 în Sân-Nicolaul mare.

P R O G R A M A :

- 1) Participarea în corpore la serviciul D-zeesc împreună cu chemarea Duhului Sfânt.
- 2) Deschiderea ședinței prin delegatul comitetului central.
- 3) Constatarea prezenților.

Urmează în supliment

Supliment la „BISERICA și ȘCOALA“
Nr. 28. — Anul XXV.

4) Discuția asupra obiectelor cuprinse în § 24 n. 15 litera c, precum și alte consultări în înțelesul statutelor.

5) Eventuale propuneri.

6) Alegerea funcționarilor.

Nereu, la 7/20 Iulie 1901.

Petru Băran,
delegatul com. central.

C O N C U R S E.

Nr. 4520/1901.

Se publică concurs pentru un stipendiu de 800 cor. din fundațiunea „Balla“ pentru studiu universitar, cu studiile principale de matematică și fizică.

Concurenții au să-și înainteze petițiunile până la **8/21 August** a. c. la Consistorul arad, instruite cu următoarele documente:

- Estras de botez că sunt Români gr. ort.;
- Testimoniul de pe anul școlar expirat;
- Atestat de paupertate;
- Atestat medical despre starea sanitară;
- Declarațiune în scris, că după absolvirea cursurilor univevsitare vor servi bisericii în condițiunile la cari i-va chema.

f) Declarațiune în scris, că se vor cualifica pentru specialitatea indicată în acest concurs.

Arad, din ședința consistorială, ținută la 12/25 Iulie 1901. Consistorul diecesan.

—□—

Nr. 4522/1901.

Pentru conferirea de stipendii din „Fundațiunea Teodor Papp“ pe anul școlar 1901/1902 începând dela școalele elementare, gimnasiale, civile, reale, comerciale, industriale, agricole, militare, teologice, academice și univevsitare din patrie, se publică concurs cu terminul de **8/21 August** a. c. Stipendiile sunt dela 100 coroane până la 800 coroane.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului gr. or. rom. din Arad, ajustate cu următoarele documente:

1. Estras de botez provăzut cu clausula parochului local, că și de present aparține bisericii gr. or. rom.

2. Atestat de paupertate dela antistia comunală competentă, că părinții lor sau dâșii ca orfani sunt săraci și lipsiți de mijloacele materiale recerute pentru continuarea studiului.

3. Testimoniu școlastic, că în anul școlastic expirat au frecventat cu succes bun vre'o clasă la vre'un institut de învățământ.

4. Rudenia mai are să adneceze și informațiune familiară că e nepot, strănepot, ori nepoată strănepoată a fondatorului, dela cele trei surori ale fondatorului, ori că e fiu, fiică, nepot, nepoată, strănepot ori strănepoată din familiile favorisate.

5. Certificat medical despre starea sanitară.

6. Concurentul are să arate specialitatea la care și locul unde voește a continua studiile, precum și dacă are și alt stipendiu.

7. Cel ce voește a studia în străinătate să arate necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cas de votare, să se poată esopera concesiunea ministerială.

Arad, din șed. con. dela 12/25 Iulie 1901.

Consistorul diecesan.

—□—

Nr. 3620/1901.

Se publică concurs pentru un stipendiu de 240 cor. din fundațiunea „Gavril Faur de Teiușiu“ pentru ștudenții gr. or. de naționalitate română, cari vor studia la vr'un gimnasiu public, academie sau universitate, școală reală superioară, tehnică, politehnică sau la institutul teologic ori pedagogic gr. or. român.

Dintre recurenți au preferință ștudenții din familia lui Faur și respective Poynar, fără privire la clasele în cari aceia studiază.

Competenții la acest stipendiu vor avè să producă:

- Carte de botez cu clausula parochului local, că și de present aparțin bisericii ortodoxe române;
- Certificat de paupertate;
- Testimoniu cu calcul eminent, despre progresul făcut în anul precedent;
- Certificat medical despre starea sanitară;
- Concurenții au să numească specialitatea la care și locul unde voește a-și continua studiile, precum și dacă au alt stipendiu;
- Concurenții au să-și înainteze, actele la Venerabilul Consistor gr. or. român din Oradea-Mare până la **8/21 August** a. c.

Arad, din ședința consistorială dela 12/25 Iulie 1901.

Consistorul diecesan.

—□—

Nr. 48/1901. E. G. B.

Se escrie concurs pentru unul eventual două stipendii câte de 400 cor. din „Fondațiunea Elena Ghiba-Birta“ pe a. școlar 1901/1902, pentru tinerii născuți în comitatul Arad, Bihor, Bichiș și Cenad.

Concurenții au să-și înainteze petițiunile până la **8/21 August** către comitetul administrativ al „Fondațiunei Elena Ghiba Birta“, cu următoarele documente:

- Estras de botez că sunt de naștere români sau greci gr. orientali, cu clausula parochului local, că și de present sunt atari.
- Atestat de paupertate dela antistia comunală competentă
- Testimoniu școlastic de pe anul expirat.
- Atestat de moralitate.
- Rudeniile au să-și legitimeze înrudirea prin informațiune familiară.
- Certificat medical despre starea sanitară.
- Concurentul are să arate specialitatea la care, și locul unde voește a continua studiile, precum și aceea dacă are alt stipendiu.

Arad, 10/23 Iuliu 1901.

Comitetul administrativ.

—□—

Pe baza deciziei Ven. Consistor ort. român din Arad dto 3/16 Iulie 1891. Nr. 3768 se publică prin aceasta concurs cu termin de alegere de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei din Valcani devenită vacantă prin răposarea părintelui Iustin Oprean.

Venitele acestei parohii sunt: una sesiune de pământ (care este însărcinată deocamdata cu dări publice rămase neplătite de răposatul preot—pentru a cărei ștergere s'au făcut pas necesar din partea Ven. Consistoriu) birul și etolele usuate.

Dela recurenți se recere cualificațiune pentru parohie de cl. I. Dările publice are a le șurporta preotul alegând.

Recursele ajustate după recerințele regulamentului pentru parohii § 15. au a se înainta Reverendissimului Domnu Paul Miulescu protopresbiter ort. român din B.-Comlăuș (comit. Torontal) în terminul sus indicat.

Reflectanții au a se presenta în oare-care Duminecă

ori sârbătoare în S-ta biserică din Valcani spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în ședința comitetului parochial din Valcan ținută la 9/22 Iulie 1901.

Stefan Oporean, m. p. Nicolae Covacievits, m. p.
notar com. par. președintele com. par.

În conțelegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. protopresbiter și asesor consistorul.

—□—
Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc dela școala I. gr. or. română din comuna Apateu protopresbiteratul Ienopoliei se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala.”

Dotățiunea împreună cu acest post este afară de locuință cu 2 chilii, cumină, grajd și grădină: 1. în bani gata 600 coroane; 2. Dreptul de pășune 2 vite sau de nu are vite despăgubire 25 coroane; 3. 3 orgii de lemne pentru învățător; 4. Pentru conferințe 20 coroane; 5. Paușal de scripturistică 10 coroane. La înmormântări unde va fi poștit 1 coroană.

Doritorii de a ocupa acest post au să producă: 1. Estras de botez, adevărind, că este român de religieuna gr. or.; 2. Absolutor preparandial; 3. Testimoniu de evalueație învățătorescă; 4. Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat ca învățător până acuma; 5. Declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt de când își formează pretensiune la cvinvenal?

Învățătorul ales este obligat a conduce strana și a instrui elevii în cântările liturgice bisericesti.

Recurenții au a-și subșterne petițiunile lor Prea On. oficiu protopresbiteral în Ienopolea (Boros-Jenő) ear până în ziua alegerii a se presenta în biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința com. par. ținută în 1/14 Iulie 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: CONSTANTIN GURBAN, m. p. proopresbiter.

—□—
Conform ordinului Ven. Consistor din 7/20 Iunie a. c. Nr. 3073 pentru îndeplinirea definitivă a două stațiuni învățătoresști din **Sarcia-română**, protopresbiteratul B.-Comloșului și adecă la școala I. și la școala II. prin această se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele pentru fie-care învățător: 1. 560 cor. salar fundamental; 2. pentru conferință și scripturistică 15 cor.; 3. doi stâng. de lemne aduși la fața locului; 4. paie din cari se vor încălzi salele de învățământ și locuințele învățătorilor, aduse la fața locului, cât va cere trebuința; 5. 2 jugere și 200 pământ arător; 6. cvartir liber cu câte două chilii, cumină și cămară; 7. dela înmormântări unde vor fi poștiți și unde au să meargă pe rând 1 coroană.

Reflectanții au să-și înainteze recursele lor adresate comitetului parochial ajustate cu următoarele documente: 1. Estras de botez; 2. Testimoniu despre absolvarea preparandiei noastre profesionale; 3. Testimoniu de evalueație și 4. Atestat despre serviciul prestat, petițiunile sunt a se adresa Prea On. domn Paul Miulescu, protopresbiter și inspector școlar în N.-Komlós (com. Torontál) în termenul indicat mai sus.

Se observă, că comuna bisericască nu asigură cvinvenalul învățătoresc decât numai după cinci ani prestați la școalele noastre, având învățătorii, — cari vor îndeplini și funcțiunea de cantori în sfânta biserică la toate slujbele Dumnezești, — a-se presenta înainte de alegere, în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Sarcia-română, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Ambele posturi sunt de ocupat numai dela 1 Septembrie a. c.

Sarcia-română, din ședința comitetului parochial ținută în 8/21 Iulie 1901.

Eudochiu Lapadat, m. p. Corneliu Popovicu, m. p.
președinte. notar ad. loc.

În conțelegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. protopresbiter și inspector școlar.

—□—
Pentru ocuparea postului de învățătoare suplentă pentru lucrul de mână la școala civilă de fete a „Asociațiunii” se publică concurs.

Doritoarele de a ocupa acest post au să prezenteze următoarele documente: a) atestat de botez; b) document despre evalueațiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățătoare la școalele civile; c) o arătare despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum; d) un atestat despre cunoștința în teorie și în praxă a lucrului de mână; e) să dovedească, că vorbește bine românește și ungurește, eventual și nemțește.

Vor fi preferite acele concurente, cari — pe lângă evalueația din lucrul de mână — mai au evalueație și din oare care categorii de studii, îndeosebi din grupul limbilor.

Învățătoarea suplentă primește o remunerație anuală de cor. 600, — solvită în rate lunare anticipative, și întreagă întreținerea în internat

Învățătoarea angajată va ave să dea directoarei mână de ajutor la agendele internatului.

Postul este a se ocupa cu 1 Septembrie st. n. a. c. Terminul de concurs expiră la 20 August st. n. a. c.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru lit. și cult. pop. rom.” ținută în Sibiu la 11 Iulie 1901.

Suluțu, m. p.

Dr. Beu, m. p.
secret. II.

—□—
Se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia diecesană „Biserica și Școala,” pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătoresști, din inspectoratul Butenilor:

1. **Bârșa**, școala inferioară, la care emolumentele sunt: 336 cor. în bani; 10 jug. pământ estravilan care aduce un venit anual de 100 cor.; 4 șinice grâu, 4 șin. cucuruz; 4 stângeni de lemne; pentru conferință 20 cor.; scripturistica 10 cor.; dela înmormântări unde va fi poștit 2 cor.; cvartir și 1/2 grădină.

2. **Berinden**, cu emolumentele: 120 cor. bani; 8 st. de lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ; usufructul alor 8 jug. pământ estravilan; 8 șinice bucate, parte grâu, parte cucuruz; pentru conferință 8 cor.; scripturistica 8 cor.; cvartir și grădină.

3. **Laz**, cu emolumentele: în bani 200 cor.; 12 șin. bucate (jum. grâu, jum. cucuruz); 8 st. de lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ usufructul a lor 16 jug. pământ; conferința 8 cor.; scripturistica 6 cor.; cvartir cu 2 chilii, grădină, etc. — Venitele computeate în bani dau suma de 614 cor. anual.

4. **Ramna**, salar de 292 cor. bani; 8 st. de lemne, din cari se va încălzi și școala; 10 șin. de bucate (jum. grâu, jum. cucuruz); conferința 8 cor.; scripturistica 4 cor.; 1/2 jugh. pământ prețuit în 8 cor.; cvartir cu 2 chilii și grădină.

5. **Roșia**, cu emolumente: 240 cor. bani; 5 șin. grâu; 5 șin. cucuruz; 8 st. de lemne și pentru sala de învățământ; conferința 10 cor.; scripturistica 6 cor.;

grădină, de cvartir, până la edificarea școalei se va ingriji parochia.

Întru cât stațiunile, la cari emolumentele nu ajung. minimul preșieris, se vor pute îndeplini cu învățatori evalificați, s'a pus în perspectivă câte un ajutor. spre ameliorarea salarului celui ales.

Doritorii de a ocupa vre-una dintre stațiunile înșirate, recursese — adresate respectivului comitet parochial și provăzute, afară de toate documentele prescise și despre eventualul serviciu neîntrerupt, precum și cu o „Declarațiune,” că pe baza serviciului prestat în altă comună, de când își formează dreptul la cvinevenal? — să le substearnă P. O. D. Ioan Georgia insp. șol. în Buteni (N.-Butyin), având până la alegere să se prezenteze în vre o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică din comuna la care au recurs, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. protopresbiter, inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești din comuna Chișlaca, inspectoratul Beliului se publica concurs cu termen de alegere în 6/19 August a. c. Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) în bani 306 cor.; 2) pământ arător de 8 cubule sâmănătură, 110 cor.; 3) bucate 13¹/₂ cubule à 10 cor. 135 cor.; 4) 6 orgii lemne pentru școală și încăperile învățătorului 60 cor.; 5) stolele cantoralii usitate 48 cor.; cari emolumente toate la olaltă fac 659 cor. la an. Locuință cu grădină de legume.

Recurenții sunt poștiți până în ziua alegerii în cutare Duminecă ori sârbătoare a se presenta la sf. biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântări, ear recursese instruite cu documentele recerute și adresate comitetului parochial până în ziua alegerii au a le înainta la subscrisul protopop în Giriș (F.-Győrös) p. u. Tenke.

Comitetul parochial,

În conțelegere cu mine: PETRU SERBU, m. p. protop. insp. școl.

—□—

Pentru întregirea postului învățătoreșc din comuna Craiova, cercul inspectorat al Beliului se escrie concurs cu termenul de alegere în 6/19 August a. c. Dotațiunea anuală împreunată cu acest post este: a) în bani gata 356 cor.; b) dela episcopul latin 54 cor.; c) 10 cubule cucurez a 8 cor. 80 cor.; d) 6 stâug. de lemne din cari este a se încălzi și sala de învățământ 60 cor.; e) Pământ arător de 4 cubule 60 cor.; f) stolele cantorale îndatinatela dela mort mare 80, dela mort mic 40 bani, 25 cor.; toate venitele dau suma de 635 cor.; Locuința cu supraedificatela economice și grădina de legume.

Reflectanții la acest post învățătoreșc până în ziua alegerii au a-și înainta suplicele adresate comitetului parochial la subscrisul în Giriș (F.-Győrös) p. u. Tenke, având totodată a-se presenta în cutare va Duminecă sau sârbătoare la sf. biserică din Craiova spre a-și arăta iscusiunța în tipic și în cântări.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: PETRU SERBU, m. p. protop. inspect. școlar.

—□—

Subsemnatul senat al internatului gr.-ort. român diecesan din Beiuș prin aceasta publică concurs pentru îndeplinirea postului de prefect la acest internat.

Pentru acest post pot recurge clerici gr.-or. români cu examan de maturitate, sau și alți tineri gr.-or. români cu evalificațiune academică.

Vor fi preferiți acei concurenți, cari posed perfect limba germană, și cari știu conduce corul vocal Aceste împrejurări sunt deosebit a se accentua în recurs.

Remunerațiunea anuală a prefectului se compune din:

1. O remunerațiune de 400 coroane (200 fl.)

2. Din proviziune întreagă și anume: vipt, locuință, încălzit și luminat.

Concursele ajustate cu testimonii școlare și cu estras de botez sunt a se trimite până în 18 August c. n. la subsemnatul senat în Beiuș.

Cel ales are să-și ocupe postul în 27 August c. n.

Dat din ședința senatului internatului, ținută în Beiuș la 30 Iunie 1901.

Senatul internatului gr.-or. rom. diecesan din Beiuș.

—□—

Părinții respective tutorii, cari doresc să-și așeze băeții pe anul școlastic 1901—1902 în internatul gr.-or. român diecesan din Beiuș, prin aceasta se avisează ca rugările lor de primire să le prezenteze până în 10 August c. n.

În acest internat afară de tineri gr.-or. români, se vor primi tineri de altă confesiune creștină cari frecvențează gimnasiul gr.-cat. din Beiuș, pe lângă respectarea tuturor drepturilor lor religioase cu privire la studiul religiunii și a bisericii lor, dar' în internat și acești tineri întru toate sunt a se acomoda rațiunei și normelor interne.

Tacsa de întreținere cu toate la olaltă e 270 cor.; care se solvește în patru rate anticipative și anume: la începerea anului școlastic, la 15 Noemvrie, 1 Februarie și 15 Aprilie.

Eleții pentru tacsa aceasta vor primi în internat:

1) locuință; 2) vipt și anume: a) la dejun lapte cald cu pâne, b) la prânz trei plese și anume: supă de carne, rasol și mâncare cu friptură, c) la cină două plese și anume: mâncare cu friptură și aluat, sau mâncare și friptură; 3) spălat; 4) luminat; 5) încălzit; 6) medic. (Medicinele se solvesc separat din partea respectivilor bolnavi); 7) scaldă în toată luna odată; 8) În fine superioritatea se îngrijește, ca eleții, pe lângă controla cea mai strictă să fie ajutați în studiare.

Eleții vor avê să aducă cu sine: a) Mai puțin 4 părechi de schimburi de pânză sau de giolgiu; b) Mai puțin șase batiste; c) Două părechi de încălțăminte și patru părechi de ciorapi sau obiele; d) O saltea (sac de paie) care de altcum pentru uniformitate se va cumpăra dela superioritatea internatului în preț de 1 fl.; e) Două perini și 4 fețe de perină; f) Un țol sau plapomă; g) O perie de vestminte și 3 de încălțăminte; h) 3 ștergare și 2 pepteni, unul rar și altul des; și i) Vestminte de lipsă (uniformă nu se face.)

Numai acei tineri vor fi primiți în internat, cari sunt sănătoși deplin, ce se va constata din partea medicului internatului.

Rugările pentru primire, ajustate cu testimoniu școlastic după anul școlastic espirat și cu cartea de botez, sunt a se trimite la adresa senatului internatului gr.-or. român din Beiuș, mai târziu până în 10 August n.

Dat din ședința internatului, ținută în Beiuș 30 la Iunie 1901.

Nicolae Diamandi, m. p. Dimitrie Negrean, m. p. rectorul internatului. președintele internatului.

—□—

Pentru postul învățătoreșc din comuna Robogani se escrie concurs cu termen de alegere pe 5/18 August, la acest post este împreunat salarul de 600 coroane ve-

nitele cantonale, cvartir liber cu grădina pentru legume și pomi.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți a-și trimite petițiunile — subscrisului protopresbiter până la 4/17 August, — și până la ziua alegerii în vre-o Duminecă sau sârbătoare a-se prezenta la s. biserică din loc, pentru a-și arăta desteritatea în cele bisericesti.

Dat în Robogani la 1/14 Iulie 1901.

În conțelegere cu mine: **ELIE MOGA**, m. p. protopresb.

—□—

Pe baza decisului Ven. Consistor Nr. 2613 ex. 1901 se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei din **Toracul-mare**, devenită vacantă prin răposarea parohului Iosif Secoșanu.

Venitele acestei parohii constatatoare din una sesiune pământ arător, birul și stolele usuate, computeate fiind de Prea Ven. Consistor la 1600 cor. dela recurenți se recere cualificațiune pentru parohii de clasa primă. Dările publice le va suporta alegândul paroch.

Veduva preteasă se bucură de dreptul ritual asigurat prin §. 8 al Regulamentului pentru parohii până la 6/19 Februarie 1902, ear' alegându-l paroch este obligat a-i da până atunci jumătate din toate beneficiile parohiale.

Recursele ajustate după cerințele Regulamentului și adresate comitetului parochial sunt a se înainta în termenul de sus la P. On. oficiu protopresbiteral gr.-or. român în Nagy-Komlos, comit. Torontal. Reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală. Dat din ședința comitetului parochial ținută în Toracul-mare la 16/29 Maiu 1901.

Paul Tempea,

preș. com. par.

Petru Avrămuț,

not. com. par.

În conțelegere cu mine: **PAUL MIULESCU**, protopop și asesor consistorial.

—□—

Conform ordinului Ven. Consistor eparchial din Arad dtto 31 Maiu a. c. Nr. 2843/901 se escrie concurs pentru parochia a II-a vacantă din **Pauliș**, protopresbiteratul Radnei, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitul parohiei e următorul: 1) Una sesiune parochială de pământ extravilan; 2) Birul preoțesc și stolele usuate; 3) Intregirea dotației preoțești dela stat stăverindă pe baza art. de lege XIV. din 1898.

Parochia e clasificată de clasa primă; și recurenții vor avea să producă testimoniu de cualificațiune de clasa primă, având recursurile lor, ajustate cu documentele prescise și adresate comitetului parochial din **Pauliș**, a le subșterne protopresbiterului concernent în **M. Radna**, până la termenul prescrist.

Recurenții vor mari avea a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică din **Pauliș** spre a-și arăta desteritatea în cuvântări și în cele rituale bisericesti.

Maria-Radna, la 4/17 Iulie a. c.

VASILIE BELEȘ, m. p.

protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățator la școala conf. rom. gr.-ort. din **Șustră**, protopresbiteratul Belint, comitatul Timiș, cercul Receaș, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani gata: 300 cor.; 2) Pentru 32 metri lemne, din care are a se încălzi și școala, aduși în curtea școlii: 100 cor.; 3) Pentru conferință 20 cor.; 4) Pentru scripturistică 10 cor.; 5) 20

meș grâu a 7 cor.; 140 cor.; 6) 20 meș cucuruz a 4 cor.; 80 cor.; 7) 4½ lanțe pământ arător comasat 180 cor.; 8) ½ juger intravilan 20 cor.; 9) Locuință nouă constatatoare din 2 chili, cuină și cămară, ocol separat pentru economie cu staul pentru vite, și cocină.

Toate aceste dau o sumă de: 850 cor.

Dela recurenți se poștește, dacă este învățator de mai înainte: a) Atestat de serviciu neîntrerupt și b) Declarație de când își formează pretensiunea la cvincenal.

Reflectanții la această stațiune învățătorească sunt avisați a se prezenta în S-ta biserică din **Șustră** în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic; ear' concursul ajustat cu documentele necesare a le subșterne P. On. domn protopresbiter actual **Gerasim Sârb** în termenul fixat mai sus

Șustră 24 Iunie, st. n. a. c.

Nicolae Cicea,

președinte.

Trifon Ardelean,

notar.

În înțelegere cu mine: **GERASIM SÂRB**, m. p. protop.

—□—

Comunitatea bisericăscă din **Boroșineu** (Jenopolea) în firul hotărârii luate în ședința comitetului parochial ținută la 12 Iulie (29 Iunie) a. c., escrie concurs pentru îndeplinirea postului de învățator la școala II și pentru îndeplinirea postului de învățătoare la școala a III-a de fete.

Emolumentele acestor posturi sunt următoarele:

Nr. I. Pentru învățator: a) Salar în bani 600 cor. b) Bani de cvartir 160 cor.; c) Lemne în natură 9 stângeni din cari este a se încălzi și sala de învățământ; d) Familiația 30 cor.; e) Scripturistică 12 cor.; f) Diurnele de conferințe tractuale și generale.

Nr. II. Pentru învățătoare: a) Salar în bani 600 cor.; b) Cvartir în bani 160 cor.; c) Lemne 9 stingini din care se va încălzi și sala de învățământ; d) Familiație 30 cor.; e) Scripturistică 12 cor.; f) Diurnele la conferințe tractuale și generale 28 cor.

Se notifică, cum-că dacă alegândul învățator va înființa și conduce un cor pe note în cvartet se va mai împărtași anual cu un adaus de 200 cor.:

Termenul de alegere pentru învățătoare se defige pe ziua de 12/25 August, ear' pentru învățator 15/28 August a. c.

Dela recurenți se poștește a se prezenta înainte de alegere cu opt zile în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică, pentru a dovedi desteritatea în cant și tipic.

Recursele instruite conform regulamentelor adresate comitetului parochial sunt a se trimite dlui protopresbiter actual și totodată inspector școlar în **Boroșineu**.

Dat din ședința comitetului parochial ținută la 29 Iunie (12 Iulie) 1901.

George Feier,

președ. comit. parochial.

Paval Dirlea,

notarul comit. parochial.

În înțelegere cu mine: **CONSTANTIN GURBAN**, m. p. protop. inșp. cerc. de școale.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești din **Șicula**, devenită vacantă prin abzicerea învățatorului Ioan Funariu, se escrie concurs cu termen de alegere pe 6/19 Aug. a. c. (Schimbarea la față.)

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani gata 600 cor.; 2) Conferința 20 cor.; 3) Un jug. pământ arător; 4) Pentru cvartir 80 cor.; 5) 6 stângeni de lemne din cari să se încălzească și școala; 6) Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fil.; 7) Pentru conferință cercuală 4 cor., și prejuratură. — Dacă alesul va ști și pute înființa cor și-l va conduce, plata i-se va ridica.

Recurenții și-vor subșterne recursurile pe calea P. On. oficiu protopresbiteral din **Jenopolea** (Boroșjenő) și

se vor prezenta vre-odată în S-ta biserică din loc spre a-și arăta aptitudinile în cele cantorale.

Șicula, la 29 Maiu Iunie 1900.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii vacante învățătoresți din comuna Suplac, se publică concurs cu termen de alegere în 22 Iulie (4 Aug.) a. c.

Dotățiunea constă din 600 cor. în bani gata, locuință cu grădină de legume și stolele cantorale dela mort mare 80, fil. dela mort mic 40 fil.

Asemenea pentru stațiunea învățătorescă vacantă din comuna Căpâlna se publică concurs cu termen de alegere în 22 Iulie (4 August) a. c. pe lângă dotățiunea de: 600 cor., locuință cu grădină de legume precum și stolele cantorale de 80 bani dela mort mare și 40 bani dela mort mic.

Recurenții au a-și trimite suplicile adresate comitetelor parochiale la subscrisul în Giriș (F. Győrös) p. u. Tenke până în ziua alegerilor; având totodată a se prezenta la Sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în tipic și în cântări.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: PETRU SERB, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii de învățătoare la școala nouă de fete din Pecica-română, protopresbiteratul Aradului, prin aceasta se eserie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala.”

Emolumente: 1) cvartir în natură; 2) 600 cor. salar; 3) 20 cor. pentru curățire; 4) 100 cor. pentru lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; 5) 20 cor. pentru conferințe.

Reflectantele au să-și înainteze petițiunile lor adresate comitetului parochial, M. On. Domn Iancu Ștefănuț adm. ppresb. și inspector școlar în Arad în decurs de 30 de zile, cari petițiuni se vor ajusta cu următoarele documente: a) Estras de botez; b) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; c) Testimoniu de calificățiune; d) Atestat despre eventualul serviciu prestat.

Se obsearvă, că comuna bisericască nu se obligă a da cvincevenal învățătoarei pentru serviciul învățătoresc prestat până acuma în altă comună.

Pecica-română, din ședința comitetului parochial ținută la 24 Iunie (7 Iulie) 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IANCU ȘTEFĂNUȚ, m. p. adm. ppresb. și insp. școl.

—□—

În alumneul „Zsigaiian” din Oradea-Mare, afară de cei primiți, se mai primește pe anul școlastic 1901/902, ca alumnist-stipendist — încă un tiner român gr.-or. care va studia la gimnasiul ori școalele reale sau la academia de drepturi din loc, care grătuit va căpăta provisiunea întreagă în institut

Recursele ajustate cu: a) Estras de botez; b) Testimoniu școlastic; c) Atestat de paupertate și d) Certificat despre vaccinare, adresate Senatului fundațiunei sunt a se trimite până la 2/15 August a. c. la protopopul Orăzii-Mari Toma Păcală în Oradea-Mare (Nagyvárad.)

Totodată se avisează onoratul public interesat, că în institutul acesta vor pute fi primiți tineri gr.-or. români, cari vor studia la școalele din loc, vor căpăta provisiunea întreagă pe plata de câte 36 coroane la lună respective

de 360 coroane la an solvindă anticipative în 4 rate anuale în internat elevii vor fi supuși disciplinei institutului.

Oradea-Mare 20 Iunie (5 Iulie) a. c.

Senatul fundațiunei „Zsigaiiane” din Oradea-Mare.

Toma Păcală,
protopopul Orăzii-Mari
ca preș. senatului.

George Papp,
preot, actuar cons. ca
notar al senat.

—□—

În urma ordinațiunei Ven. Consistor gr.-or. din Oradea-Mare dtto 28 Maiu a. c. Nr. 717 pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa III-a Cusiș se publică concurs cu termen de alegere pe 22 Iul. (4 Aug. a. c.)

Emolumentele sunt: a) Pământ parochial de 8 jug. și două cemetarii, contribuția o plătește comuna; b) Dela 140 numere câte o zi de lucru sau 1 cor.; c) Stolele preoțești usuate; d) Intregirea dotației dela stat — pentru preot fără 8 clase—450 cor. 66 fil., care pe viitor se va ridica la 605 cor., conform legii.

Se obsearvă: că în sensul Regulamentului §-8 jumătate din venitul parochial compete veduvei preotese până la 27 Maiu 1902.

Recurenții vor avé a-și trimite petițiunile lor instruate cu documentele recerute subsemnatului protopop în Beiuș până la termenul defipt.

Beiuș, 20 Iunie v. a. c. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE PAP, protopop.

—□—

Pentru postul învățătoresc din Sititelec protopopiatul Tinea, (com. Bihor) cu termen de alegere pe 3/16 Aug. 1901 pe lângă următorul salar: 1) În bani gata 440 cor.; 2) 13³/₄ jug. pământ; 3) pentru încălzitul școllei dela com. politică 96 cor.; 4) Stole cantorale 40 cor. și la cas când va fi un învăț. decster și vrednic precum s'ar pretinde în acea comună mixtă se va cere ajutor dela stat pentru învățător.

Reflectanți la acest post în vre-o Duminecă ori sârbătoare se vor prezenta în S-ta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale, ear' recursesle lor instruite cu documentele necesare și cu o declarațiune că dela care timp pretind adausul cvincevenal le vor trimite P. O. d-n Nicolae Roxin, prot. în Méhkerék per Kőtegyán, până la 30 Iulie v.

Sititelec, 15/27 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru postul învățătoresc dela școala gr.-or. rom. a II-a din Sân-Miclăușul-Roman, protopopiatul Tinea (comit. Bihor) se eserie concurs cu termen de alegere pe 1/14 Aug. 1901 pe lângă salarul următor: 1) Cvartir exarendat ori 60 cor.; 2) Bani numărar 200 cor.; 3) 6 metri lemne în valoare de 32 cor. 5) 15 cubule grâu secerat în valoare de 150 cor.; 6) Stole cantorale 50 cor.

Reflectanții la acest post în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, se vor prezenta în S-ta biserică, căci alesul la rîndul său va fi și cantor, ear' recursesle lor ajustate: 1) Carte de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificățiune; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune că pentru eventualele servicii prestate în alta comună începând de când 'și-va pretinde adausul cvincevenal — le vor subșterne O. On. domn Nicolae Rocsin protopop în Méhkerék per Kőtegyán până la 30 Iulie 1901 v.

Sân-Miclăușul-Roman, 11/24 Maiu, a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala a III-a de fete din **Sân-Miclăușul-Roman**, protopopiatul Tinca (comit. Bihor.) se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de **1/14 Aug. 1901**, pe lângă următorul salar: 1) Cuartir exarendat ori 60 cor.; 2) Bani numărari 600 cor., solvit pe pătrar; 3) 6 metri de lemne ori 32 cor. 4) Pentru conferințe 4 cor.; 5) Stole cantorale 50 cor.

Deoarece-ce alesul la rindul său va avea a conduce și strana, până la alegere va avea să se prezenteze în vre o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele cantorale; ear' recursurile ajustate cu: 1) carte de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificățiune; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune că pe baza serviciului prestat în alte comune, începând de când reflectează la adausul cvinevenal le vor așterne P. O. domn Nicolae Rocsin, prot. în Méhkerék u. p. Kőtegyán până în 30 Iulie v. a. c.

Sân-Miclăuș, 11/24 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru postal învățătoresc din **Ianoșda** protopopiatul Tinca (comit. Bihor.), se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua **6/19 Aug. 1901** pe lângă salarul: 1) Cuartir liber; 2) Bani gata 600 cor.; 3) Venite cantorale 60 cor.; 4) 6 metri de lemne din care se va încălzi sala de învățământ; 5) 2 căpîțe de fân dela comună; 6) Drepul de pășiune pentru 4 vite, pentru cari alesul va îngrijii de curățitul și încălzirea școalei.

Reflectanții se vor prezenta în S-ta biserică din Ianoșda în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic deoarece-ce alesul va fi și cantor; ear' recursurile lor ajustate cu: 1) Estras de botez; 2) Testimoniu prepar. și calificățiune; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune că pe baza serviciului prestat în alta comună începând, de când își formează pretensiune la cvinevenal? Le vor subșterne P. On. domn Nicolae Rocsin protopop în Mihkerék per Kőtegyán până la 30 Iulie v.

Ianoșda 3/16 Ianie 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Husaseu**, protopopiatul Tinca (com. Bihor.) se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua **3/16 Aug. a. c.** pe lângă următorul salar: 1) Bani numerari 500 cor.; 2) 8 200/1600 jug. pământ; 3) Pentru conferințe 4 cor.; 5) Cuartir liber.

Reflectanții la acest post cari au a se prezenta în S-ta biserică din Husaseu în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic deoarece-ce alesul va fi și cantor, recursurile instruite cu: 1) Carte de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificățiune; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune, că pe baza serviciului prestat în alte comune, începând de când își face pretensiuni la cvinevenal? — Le vor subșterne P. On. d-n Nicolae Rocsin prot. în Héhkerék per Kőtegyán până în 30 Iulie v.

Husaseu, 17/30 Maiu a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala noastră gr.-ort. român din comuna **Miersig**, protopresbiteratul Tinca, se escrie concurs cu termin de alegere în **2/15 August 1901** pe lângă următoarele emolumente: 1) În bani gata 250 cor. plătiți înainte pentru fiecare pătrar; 2) cuartir cu grădină de legume; 3) 8 jugere pământ arător,

tot la un loc — pentru care alesul va solvi darea — eventual, în prețul pământului 100 cor., bani gata; 4) 12 cubule bucate; 5) 24 metri cubici lemne de foc, din care se va încălzi și școala; 6) O clae de fân din livada comunei; 7) stolele îndatinete.

Alegându-'l învățător este obligat a ține și cantoralul în strană.

Recursurile instruate cu documentele recerute, precum și cu declarațiunea, că dela care dată își formează pretensiunea la cvinevenal, adresate comitetului parochial din Miersig, sunt a se subșterne P. On. domn protopresbiter și inspector școlar Nicolae Rocsin în Méhkerék, per Kőtegyán, (com. Bihor.) până la 30 Iulie v. — ear' până la terminul sus indicat, vor avea recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă în S-ta biserică din Miersig pentru a-și ar ta dexteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comit. par. ținută la 15/38 Maiu 1901.

George Dudulescu,

preș. com.

Petru Moș,

notar com.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr.-or. rom **Gepiu**, protopresbiteratul Tinței, se escrie concurs cu termin de alegere în **1/14 Aug. 1901**.

Emolumentele anuale sunt: 1) Cuartir liber cu două chilii și culina, grajd și grădină de legume; 2) Bani în numărar 300 cor.; 4) Dela tot numărul de casă jumătate măsură de bucate parte grâu parte cucuruz dela 160 numere 20 cubule 160 coroane; 5) 3 metri stângeni lemne de foc 60 cor.; 6) Famulația școlară 24 cor.; 7) Scripturistica școlară 10 cor.; cari toate la oaltă fac 654 cor. Pentru participarea la conferințele învățătoresști, preiunctura și 2 cor. diurn la ziua.

Alesul învățător va funcționa totodată și ca cantor bisericesc pentru-ce 'l-va împărtași de venitul cantoral și anume: dela înmormântare mare 2 cor., dela una mică 1 cor., dela cununie 1 cor., dela sfințirea casei 40 fil.

Competenții au a-și subșterne recursurile lor instruite: 1) Cu atestat de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificățiune; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune, că din care ziua va pretinde adausul cvinevenal? comitetului parochial, Rev. domn protopresbiter Nicolae Rocsin, Micherechiu (Méhterék) per Kőtegyán și până la alegere a se prezenta la S-ta biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parochial ținută la 3/16 Iunie a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc din comuna **O. Gepsiu** și filiala **Carandial** protopopiatul Tinca (com. Bihor.), cu termin de alegere pe **3/16 Aug. 1901** pe lângă salarul: a) În bani dela matră 260 cor., dela filială 60 cor.; b) Cereale dela matră 15 cubule dela filie 4 cubule jumătate grâu jumătate cucuruz; c) 8 holde de pământ; d) 4 stg. de lemne pentru învăț și sala de învățământ; e) Venitele cantorale; f) Pentru scripturistica, conferințe, curățitul și încălzitul școalei 44 cor. g) Sperativul ajutor dela stat și cvartir liber.

Reflectanții la acest post au să se prezinte într-o Duminecă sau sârbătoare în S-ta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, deoarece-ce alesul va fi și cantor, — recursurile ajustate cu: 1) Atestate de botez; 2) Testimoniu preparandial și calificățiune; 3) Atestat de serviciu și 4) Declarațiune, ca pe baza serviciului prestat în altă comună începând, de când își formează pretensiu-

nea la cvinevenal? 'l-vor subșterne P. On. domn Nicolau Rocsin, prot în Mėhkerėk per Kőtegyán până la 30 Iulie v. O-Gepsiu 16/29 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru indeplinirea stațiunii învățătoresți din S. Cristor, protopopiatul Tinea (comit. Bihor) cu termin de alegere pe ziua de 5/18 Aug. 1901 pe lângă salariul următor: 1) Dela comuna bisericească 56 cor., 17 cubule de grâu amestecat-aměsurat de epitrop; 2) Competința de imaș; 3) Stolele cantorale și cuartir liber; 4) Ajutorul dela stat solvit anticipative 400 cor.

Reflectanții la acest post după-ce se vor presenta în comună spre a-și arėta desteritatea cantorala recursele lor ajustate cu: 1) Extras de botez; 2) Testimoniu de cualificațiune și preparandial; 3) Atestat de limba maghiară; 4) Declarațiune că pe basa serviciului prestat în alta comună, începând, de când își vor face pretensiune la cvinevenal — le vor subșterne P. O. domn Nicolae Rocsin, prot. în Mėhkerėk per Kőtegyán până la 30 Iulie v S. Cristor, 13/26 Maiu a. c.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop

—□—

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresți din Bicaciu, protopopiatul Tinea (comit. Bihor), se escrie concurs cu termin de alegere pe 1/14 Aug. a. c.

Emolumentele sunt: a) Bani gata 108 cor.; b) 10 cubule cereale, 7 grâu, 3 cucuruz; c) 13 948/1600 jug. pământ arător și una cânepiște; d) Dreptul de pășunat pentru 8 vite; e) 5 metri de lemne aduse acasă, din care se va încălzi și școala; f) Stolele cantorale; g) !Cuartir liber și grădina.

Se observă, că contribuțiunea pentru pământ are să o solvească alesul învățător:

Reflectanții la acest post, să-și subștearnă recursele lor instruite: a) Extras de botez; b) Testimoniu preparandial; c) Testimoniu de cualificațiune; d) Testimoniu de limba maghiară; e) atestat despre serviciul prestat în alte comune, începând, de când își formează pretensiune la cvinevenal — le vor subșterne până la 30 Iulie v. P. O. domn Nicolae Rocsin, Mėhkerėk per Kőtegyán și se vor presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sėrbătoare în S-ta biserică spre a-și arėta desteritatea în cant și tipic, deoarece-ce va fi alesul și cantor.

Bicaciu, 18/31 Maiu a. c. Comitetul parochial.

In conșelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pe basa abzierii de parochie din Remeți tractul Peșteșului, a veteranului preot de acolo Mihail Bene din cauza morbului și a bătrănelor sale, — conform ordinațiunii Ven. Consistor gr.-or. din Oradea-Mare dtto 28 Maiu (10 Iunie) a. c. Nr. 1009/113 B. se escrie concurs pentru amintita parochie din Remeți, cu termin de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu două chilii; 2) Dela 60 numere de case câte una vică de cucuruz sfămat a 2 cor.—126 cor.; 4) Pământ parochial 4 jug. 24 cor.; 4) Lucru de mână dela 86 n-re a 40 fil.—34 cor.; 5) Stolele usuate după calcul mediu de 5 ani din urmă — 80 cor.; 6) Intregirea salariului din vistieria statului la cei fără 8 clase: 478 cor. 66 fil., toate aceste emolumente corěspund unei parochii de a III-a clasă.

Cei-ce doresc de-a ocupa această parochie sunt poștiți a-și trimite recursele lor adresate comitetului parochial, provězute cu documentele recerute conform regulamentului pentru parochii subscrisului în Lugojul-superior p. u. Elesd până la terminalul sus amintit, și a se presenta

in vre-o Duminecă ori sėrbătoare în S-ta biserică — pentru a-și arėta desteritatea în cele preoștești.

Comitetul parochial.

În conșelegere cu mine: TEOTOR FILIP, protopop.

—□—

Pentru indeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din Abramul sup., inspectoratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termin de alegere pe 1/14 Aug. 1901.

Emolumentele sunt: în bani nēmărari 600 cor. cortel cu grădină de 1/4 juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, și provězute cu declarațiune, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvinevenal, adresate comitetului parochial din Abramul sup. să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până inclusive 30 Iuliu (12 August) a. c. avėnd recurenții în vre-o Duminecă ori sėrbătoare a-se presenta la biserică din loc spre a-și arėta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu: TOMA PACALA m. p. ppresb. insp. școlar.

—□—

Pentru indeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din Chișlaz inspectoratul Orăzii-Mare se escrie concurs cu termin de alegere pe 2/15 Aug. 1901.

Emolumentele sunt: 1) În bani nēmărari 110 cor.; 2) Grâu de pâne 112 măsuri à 2 cor. și 50 fil. 228 cor.; 3) Pământ arător 7 jug. catastrale 150 cor.; 4) Dreptul de pășunat pentru 6 vite 36 cor.; 5) Venitele cantorale 60 cor.; 6) Cortel cu 1/4 juger grădină.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1879, și provězute cu declarațiune, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvinevenal? — adresate comitetului parochial din Chișlaz, să-se trimită subscrisului în Oradea-Mare, până inclusive 30 Iuliu (12 Aug.) a. c. avėnd recurenții în vre-o Duminecă ori sėrbătoare a-se presenta la biserică din loc spre a-și arėta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu: TOMA PACALA, m. p. ppresb. insp. școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. rom. din Margine, protopresbiteratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe 3/16 August 1901.

Emolumentele sunt: Dela 80 numeri de case câte 2 cor. 110 cor.; 2) Dela 85 numere de case câte 1 măsură bucate à 2 cor. 170 cor. 3) Pământ arător 16 jug. à 10 cor. 160 cor.; 4) Intravilanul școlii 20 cor.; 5) Zile de lucru cu plugul ori carul 35 à 2 cor. 40 fil. ear cu mânilor 50 à 80 fil. 124 cor.; 6) Lemne pentru școală și învățător 30 cor.; 7) Pentru scriptaristică 10 cor.; 8) Venitele cantorale 40 cor. de tot: 724 cor.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, și provězute cu declarațiune că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvinevenal, adresate comitetului parochial din Margine, să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până inclusive 1/14 August a. c. avėnd recurenții în vre-o Duminecă ori sėrbătoare a-se presenta la biserică din loc, spre a-și arėta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu: TOMA PACALA, m. p. prot. insp. școl.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească din comuna din **Hidișelnan** protopresbiteratul Beușului se escrie și publica concurs cu termen de alegere pe ziua Schimbarea la față **6/19 August**.

Salarul împreună cu acest post învățătoresc este 610 cor., cvartir cu grădina de legumi și venitele din cantorat.

Doritori de a ocupa acest post învățătoresc sunt poștiți a-și substerne petițiile la adresa comitetului la subscrișul protopresbiter până în 5/18 August, și până la ziua alegerii în vre-o Duminică sau sâmbătă a-se prezenta la s. biserică din Hidișelnan pentru a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protopresb.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din **Mierlau**, inspectoratul Orășii-Mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **12/25 Aug. 1901**.

Emolumentele sunt: În bani numărări 600 cor. cortel cu grădina de $\frac{1}{4}$ jugăr, și stolele cantorale dela funcțiunile obveniende.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 și provăzute cu declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal? — adreseate comitetului parochial din Mierlau, să se trimită subscrișului în Oradea-Mare până inclusive 10/23 August a. c. având recurenții în vre-o Duminică ori sâmbătă a-se prezenta la biserică din loc spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipicul bisericesc. Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. prot. insp. școl.

—□—

Se escrie concurs pentru stațiunile învățătoarești din comunele următoare, din protopresbiteratul Orășii-Mari.

1. **Chiribiș** cu termen de alegere 1/14 Aug. 1901.
2. **Chiraleu** cu termen de alegere pe 2/15 August 1901.
3. **Spurcani** cu termen de alegere pe 3/16 August 1901.
4. **Bogeiu** cu termen de alegere pe 7/20 Aug. 1901.
5. **Iteu** cu termen de alegere pe 7/20 August 1901.
6. **Varviz** cu termen de alegere pe 8/21 August 1901.
7. **Voivozii** cu termen de alegere pe 8/21 August 1901.
8. **Fancica** cu termen de alegere pe 9/22 August 1901.
9. **Sușturogiu** cu termen de alegere pe 9/22 August 1901.
10. **M.-Lazuri P. Carand** cu termen de alegere pe 12/25 August 1901.
11. **Bucuroia** cu termen de alegere pe 13/26 August 1901.
12. **Cotiglet** cu termen de alegere pe 13/26 August 1901.
13. **Stracoș** cu termen de alegere pe 14/27 August 1901.
14. **Sentelec** cu termen de alegere pe 14/27 August 1901.
15. **F.-Oșorheiu** cu termen de alegere pe 16/29 August 1901.
16. **Pausia** cu termen de alegere pe 16/29 August 1901.

Emolumintele — pentru fie-care dintre stațiunile însemnate mai sus — sunt: În bani numărări 600 cor. grădina de $\frac{1}{4}$ jugăr, și stolele cantorale, dela funcțiunile obveniende.

Doritori de a ocupa vre-una dintre stațiunile acestea sunt avisați, ca recursele provăzute cu toate documentele prescrișe, precum și cu declarațiunea, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretensiunea la cvincvenal? — adreseate respectivului comitet parochial, să-le trimită subsemnatului, cel puțin cu 3 zile înainte de termenul de alegere având până la alegere să se prezenteze în vre-o Duminică ori sâmbătă în sfânta biserică din comuna la care competează, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. ppresbiter insp. școlar.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Nr. 3484.3485/1901.

Pe baza decisiunii Ven. Consistor diocesan din Arad N-rii 3484.3485/901 prin aceasta se aduce la cunoștință publică exarendarea bunului și a dreptului de venat aparținător fondului preoțesc de pe hotarele St. Mihaiul-rom. și Chișoda și adevă:

I. Parcela Nr. I așa numită „Palco“ hotarul St. Mihaiul-rom. în estensiune de 465 jugăre 725 stg. □, se esarendează în 3 parcele și adevă:

a) Casa cu estravilanul de 11 jugăre, prețul exclamării 446 cor arendă anuală.

b) Parcela triunghiuală între hotarul Utviului, drumul Parții și pământurile urbariale în estensiune de 56 jugăre, cu prețul exclamării 1282 cor 14 bani.

c) Întreg restul, pământul „Palco“ mărginit cu drumul Parții, hotarul Utvinului, pământurile Jeszenszky, drumul Uj-Pécșului și pământurile urbariale în estensiune de 398 jugăre 725 stg. □, prețul exclamării 9122 cor. 16 bani, sau 22 cor. 92 bani la jugăr arendă anuală.

II. Parcela Nr. III, așa numită „Selișteanța“ hotarul St.-Mihaiul-rom. în estensiune de 604 jugăre 941 stg. □, se esarendează întreagă cu prețul exclamării de 14508 coroane sau 24 cor. la jugăr arendă anuală.

III. Parcela așa numită „Belerit“ hotarul St.-Mihaiului-rom. în estensiune de 491 jugăre 608 stg. □, asemenea se esarendează în întregul său, cu prețul exclamării pe 7864 coroane, sau 16 cor. la jugăr arendă anuală.

IV. Complectul pământului din hotarul comunei Chișoda în estensiune de 435 jugăre cat, se esarendează în întregul său pe lângă exclamarea sumei de 10440 coroane sau 24 coroane de jugăr.

Esarendarea se face pe timp de 6 ani dela 1 Octombrie 1901 până inclusive 1 Octombrie 1907 pe lângă condițiunile speciale, cari sunt espuse și se pot vedea atât la subscrișul în Arad cât și la preotul Nicolae Groza din St.-Mihaiul-rom. și la protopopul Dr. Train Puticiu în Timișoara și în fine la Consistorul din Arad.

Esarendarea se face prin licitațiune publică și prin oferte în scris, adreseate direct subscrișului până la termenul de 30 Iulie în care, pe lângă suma ofertului întreg și după jugăr, ofertul are a declara, că condițiunile speciale de esarendare le cunoaște și primește întreg conținutul lor, având a depune la cassa consistorială 10 % și prețului de exclamare ca cautiune; licitațiunea publică pentru pământurile din St.-Mihaiul-român se va fi în 30 Iulie 1901 st. n. înainte de amezii la 9 ore în cassa comunala de acolo ear' pentru esarendarea pământurilor din Chișoda la 31 Iulie 1901 st. n. la 8 ore înainte de amezii în cassa comunala de acolo.

Arad, la 10 Iulie 1901.

Petru Trușia,
fisc consist.